

Tingsryds kommun

Rektorn vid Dackeskolan F-3

Beslut för grundskola och grundsärskola

---

efter tillsyn i Dackeskolan F-3
i Tingsryds kommun

Tillsyn i Dackeskolan F-3

Skolinspektionen genomför tillsyn i Tingsryds kommun under hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Dackeskolan F-3 besöktes av Skolinspektionen mellan den 1-3 oktober 2013.

Fakta om skolan

Dackeskolan ligger i centralorten Tingsryd i Tingsryds kommun. Skolan består av två enheter med varsin ansvarig rektor. Skolenhet F-3 utgörs av förskoleklass samt årskurserna 1, 2, och 3. Till rektorns ansvarsområde hör också grundsärskola som bedrivs integrerat med elever från grundskolan. Denna verksamhet omfattar endast en elev i årskurs 7. Totalt är 145 elever inskrivna på skolenheten, fördelat på tvåparallelliga årskurser. De olika klasserna har sina undervisningslokaler i olika näraliggande hus på skolgården och inom varje hus sker viss övergripande samverkan. Verksamheten är därtill organiserad i ett större arbetslag som leds av en arbetslagsledare som ska fungera som ett slags länk mellan lärarna och skolledningen. Inga ledningsuppdrag är delegerade, utan rektorn har regelbundna möten med arbetslaget.

Enligt skolans egna uppgifter har resultaten i framförallt svenska stadigt förbättrats under perioden 2009-2012. Måluppfyllelsen var som lägst år 2009 då 85 procent av eleverna nådde de nationella målen, för att sedan successivt öka till 96 procent år 2012. I matematik uppvisas en betydligt mer varierad trend avseende andelen elever som nått de nationella målen vid läsårets slut. År 2009 nådde 85 procent av eleverna målen. Resultaten sjönk sedan två år i rad och var 79 procent år 2010 och 76 procent år 2011. År 2012 nådde samtliga elever kunskapskraven i matematik.

Helhetsbedömning

Efter genomgången tillsyn konstaterar Skolinspektionen att verksamheten vid Dackeskolan F-3 i flera avseenden bedrivs utifrån gällande lagstiftning. Intervjuade elever ger uttryck för trivsel, och skolan redovisar en ökande måluppfyllelse i både svenska och matematik. För att alla elever ska ha möjlighet att nå kunskapskraven är det dock viktigt att Dackeskolan F-3 arbetar vidare med att systematisera sitt särskilda stöd till de elever som har behov av detta i sin skolsituation. Tillsynen visar att det finns behov av att förbättra beredskapen att stödja flerspråkiga barn på skolan genom att dels tillhandahålla adekvat stöd i form av studiehandledning, men också genomföra undervisning i svenska som andraspråk på det sätt som framgår av skolförfattningarna. Vidare är det viktigt att åtgärdsprogrammen förtydligas och utformas i

enlighet med skollagens krav. Elevens behov framgår inte med tydlighet i dessa vilket medför att även kopplingen till föreslagen åtgärd blir oklar. Detta försvårar ett systematiskt arbete med att tillförsäkra den enskilda eleven rätt hjälp utifrån de behov som föreligger. Åtgärdsprogrammen blir således inte det verktyg i det dagliga arbetet med särskilt stöd som avses utifrån skolförfattningarna. Dackeskolan F-3 behöver också arbeta vidare med de individuella utvecklingsplanerna avseende de framåtsyftande insatser som ska beskrivas för att eleven ska nå kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt. Skolinspektionen bedömer att dessa har en alltför svepande och generell karaktär och blir därmed inte tillräckligt stödjande i den enskilda elevens utveckling mot kunskapskraven.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tingsryds kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 14 februari 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Tingsryds kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att skolan ger studiehundledning på modersmålet till de elever som har behov av det.
- Se till att åtgärdsprogram anger vilka behov eleven har och hur de ska tillgodoses.

Motivering

Enligt skollagen ska skolan ge studiehundledning på modersmålet till de elever som har behov av detta stöd. För de elever där rektor fattat beslut om att åtgärdsprogram ska upprättas ska åtgärdsprogrammet ange vilka behov eleven har och hur de ska tillgodoses.

Vid intervjuer med undervisande lärare och rektor framkommer att studiehundledning inte erbjuds i den utsträckning som motsvarar behovet. Såväl lärare som rektor uppger att det finns elever som har behov av detta stöd, men att det inte finns avsedd kompetens att tillgå för alla berörda språkgrupper vilket medför att insatsen uteblir.

Inför tillsynen har Skolinspektionen tagit del av exempel på åtgärdsprogram som upprättats vid skolenheten. Av dessa framgår inte elevens behov med tydlighet. I något fall framgår de inte alls utan det finns endast en hänvisning till en pedagogisk utredning. Det förekommer också att endast konsekvensen av elevens behov finns beskriven, till exempel att eleven glömmer sätta punkt efter stor bokstav eller inte läser tillräckligt många ord inom ett visst tidsintervall eller inte har godkänt på ett prov i matematik. Genom att behoven är otydligt framskrivna blir också kopplingen mellan elevens behov och föreslagen åtgärd oklar varvid det finns risk att åtgärdsprogrammet inte blir ett aktivt verktyg i arbetet med att erbjuda särskilt stöd till de elever som har behov av detta i sin skolsituation. Rektorn uppger vid intervju att ansvariga pedagoger har god kännedom om de behov som eleverna har och att dessa förmedlas genom diskussion med berörda parter, och att det kan delvis förklara bristen på konkretisering i åtgärdsprogrammen.

Skolinspektionen vill i sammanhanget betona att åtgärdsprogrammet ska ses som ett slags garant för ett systematiskt arbete med att erbjuda särskilt stöd till de elever som har behov av detta i sin skolsituation. För att rätt insats ska kunna sättas in är det viktigt att dessa utgår ifrån elevens faktiska behov. Det är viktigt att elevens behov inte bara bevaras som muntlig kunskap utan framgår av åtgärdsprogrammet så att uppföljning av de insatser som skolan satt in kan följas upp och utvärderas på ett effektivt sätt.

Mot bakgrund av ovanstående ska studiehandledning erbjudas till de elever som har behov av denna insats. Vidare ska det av upprättade åtgärdsprogram framgå vilka behov eleven har och hur dessa ska tillgodoses.

Författning

5 kap. 4 § skolförordningen

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Tingsryds kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att det i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska det i de individuella utvecklingsplanerna framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Inför tillsynen har Skolinspektionen tagit del av upprättade individuella utvecklingsplaner. Även om skolan använder ett standardiserat system för att upprätta dessa dokument kan konstateras att det fritextfält där de framåtsyftande insatserna ska föras in uppvisar varierande kvalitet. I flertalet fall är dessa insatser mycket vagt eller otydligt beskrivet, till exempel att "...eleven ska jobba på datorn", eller "läraren hjälper dig". Det framgår inte på vilket sätt datorn ska användas, eller hur läraren ska stötta den enskilda eleven. Genom denna brist på konkretisering kan det vara svårt att verkligen använda den individuella utvecklingsplanen som ett aktivt pedagogiskt verktyg i arbetet med att hjälpa eleven i sin kunskapsutveckling. Dokumentet får därför inte den stödjande effekt som avses enligt lagstiftningen.

Mot bakgrund av ovanstående ska skolan se till att det i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

11 kap. 16 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Tingsryds kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska se till att undervisningen i svenska som andraspråk utgår från och omfattar kursplanernas krav.

Motivering

Enligt skolförordningen ska rektor besluta om undervisning i svenska som andraspråk för en elev under vissa angivna förutsättningar.

Av intervjuer med lärare och rektorn framkommer att svenska som andraspråk ges som en form av stödundervisning och komplement till ämnet svenska. Detta innebär att elever som har rätt till undervisning i ämnet därmed inte får den undervisning som de är berättigade till. Rektor ska fatta beslut om eleven ska följa kursplanen i svenska eller svenska som andraspråk, det är inte möjligt att följa båda kursplanerna. Vidare ska elever som undervisas i svenska som

andraspråk följa ämnets kursplan och bedömas efter de kunskapskrav som gäller för ämnet. De elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk ska även bedömas utifrån denna när det gäller det nationella ämnesprovet i svenska.

Mot denna bakgrund måste huvudmannen säkerställa att undervisningen utgår från och omfattar kursplanernas krav vilket i detta fall innebär att elever som är berättigade till undervisning i svenska som andraspråk undervisas efter kursplanen i det ämnet.

Författning

5 kap. 14-15 §§ Skolförordningen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Tingsryds kommun en anmärkning.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Det saknas för varje verksamhet en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering

Av skollagen framgår att det för varje år ska upprättas en plan mot kränkande behandling med översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som skolan avser att påbörja eller verkställa under det kommande året och hur de ska följas upp. En sammanställning för hur de planerade insatserna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av Dackeskolan F-3 upprättade plan mot kränkande behandling. I detta dokument saknas en redogörelse för hur tidigare planerade åtgärder har genomförts. Det är viktigt att det tydligt framgår hur det gångna årets insatser värderats utifrån vad som blev utfallet av dessa åtgärder. En sådan värdering kan utgöra en viktig del i fortsatt kartläggning av verksamheten och utgöra stöd vid val av nya insatser för att förebygga kränkande behandling.

Med anledning av att verksamheten har ett i övrigt väl fungerande arbete mot kränkande behandling som omprövas och utvecklas kontinuerligt bedömer

Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och tilldelar därför Tingsryds kommun och Dackeskolan F-3 en anmärkning.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Maria Nyman och undervisningsråd Tommy Månsson.

På Skolinspektionens vägnar

Michael Erenius
Undervisningsråd

Josefine Esbjörnsson
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform granskar Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.